

8 NOV. 1985

VOEDING EN VOEDINGSTOESTAND VAN MIGRANTEN- KINDEREN VAN MEDITERRANE HERKOMST

J. F. Meulmeester, M. Bovens, M. Wedel, R. Luyken

Instituut CIVO-Toxicologie en Voeding TNO, afdeling Voeding, Zeist, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam.

In 1978 en 1979 werd onderzoek verricht naar de voeding en voedingstoestand van Surinaamse kinderen in de Bijlmermeer. In 1981 werd een soortgelijk onderzoek herhaald in Den Haag.

Uit beide onderzoeken kwamen duidelijke knelpunten in de voeding aan het licht. Enerzijds bleek dat het vasthouden van de voeding uit het moederland een gunstig effect op de gezondheid kon hebben doordat deze meer vezel en onverzadigde vetzuren bevatte; anderzijds bleek de voeding niet geheel te voldoen aan de eisen wat betreft vitamines en mineralen. Bekend is dat migrantengroepen zich niet altijd willen of kunnen aanpassen aan de voedingsgewoonten van hun nieuwe vaderland. Naarmate er minder overeenkomsten zijn met de voedingsgewoonten van het land van herkomst, kunnen meer knelpunten worden verwacht bij het aanpassen aan de nieuwe omgeving.

In 1984 en 1985 werd onderzoek uitgevoerd naar de voeding en voedingstoestand van 8-jarige Turkse, Marokkaanse en Nederlandse kinderen in Den Haag en Rotterdam. Doel van dit onderzoek was een inzicht te verkrijgen of het nodig is specifieke maatregelen te nemen ten aanzien van de voeding van Turkse en Marokkaanse kinderen ter preventie van ziekten die het gevolg kunnen zijn van een onjuiste voeding. Dit onderzoek werd uitgevoerd door het Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam, Instituut CIVO-Toxicologie en Voeding TNO Zeist, in samenwerking met de afdelingen Jeugdgezondheidszorg van de GG en GD in Den Haag en Rotterdam. Het onderzoek wordt bekostigd door het Praeventiefonds. Uit praktische overwegingen werden het onderzoek naar de voedingstoestand en voedselconsumptie gescheiden in de tijd uitgevoerd. De Turkse en Marokkaanse kinderen werden vergeleken met hun Nederlandse leeftijdgenootjes van dezelfde scholen en/of wijken.

Het onderzoek naar de voedingstoestand werd als eerste uitgevoerd. In totaal werden 449 kinderen (160 Turkse, 130 Marokkaanse en 159 Nederlandse) onderzocht op scholen in beide gemeenten. De voedingstoestand werd vastgelegd aan de hand van antropometrie (lengte, gewicht, huidplooiën, skelet- en breedtematen), een beperkt lichamelijk onderzoek en biochemische parameters (vitamine B-, D- en ijzerstatusparameters) in het bloed. In Den Haag namen 88,6% van de benaderde kinderen deel aan het onderzoek, in Rotterdam 81,6%. In beide gemeenten was de hoogste respons bij de Turkse groep.

De voeding werd nagegaan door het navragen van de voedselconsumptie over de voorafgaande 24 uur. Gekozen is voor deze methode omdat hierbij geen hoge eisen worden gesteld aan de ondervraagde en ondervrager ten aanzien van het geheugen en wijze van ondervragen. Bij de Turkse en Marokkaanse gezinnen werden de gesprekken gevoerd met een tolk. Tevens werden vragen gesteld over de sociaal-economische achtergrond van de ouders en verblijfsduur in Nederland. Dit vraaggesprek vond plaats bij de ouders thuis. Met 393 kinderen van de 449 kinderen die deelnamen aan het voedingstoestand onderzoek kon een gesprek over de voeding worden gevoerd. Van de overige 54 kinderen waren de meeste migranten kinderen teruggegaan naar het land van herkomst en een aantal Nederlandse ouders wensten niet langer deel te nemen.

CORRESPONDENTIEADRES

Mw. J. F. Meulmeester, CIVO-TNO, afdeling Voeding, postbus 360, 3700 AJ Zeist, tel. 03404-52244.